

LIST IZLAZI TJEDNO. GODIŠNJA PRET-
PLATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.—
OGLASI PO NAROCITOJ TARIFI.

GODINA VII. Broj 42.
Sibenik, 18 listopada 1936.

RUKOPISI SE NE VRAĆAJU — ADRESA
UREDNIŠTVA I UPRAVE: SIBENIK pp. 17.

Peta oznaka

*Istina je cilj znanosti. Sva du-
ga i mukotrpa istraživanja uče-
njaka, od početka do danas, išla su
za tim da pronadu istinu, i to što
savršeniju i potpuniju.*

*Mi smo danas sigurni za mno-
ge istine. Znamo kako se oploduje
i razvija cvijet, znamo kako nastaju
razne bolesti i kako se vrti ze-
mlja oko svoje osi...*

*Svaka je istina lijepa, privla-
čiva i draga. Nu ima istina koje
odlučuju našim načinom života:
našim mišljenjem i djelovanjem.
— Nije li baš jedna takova istina i
uvjerenje, da smo članovi prave,
istinite Kristove Crkve?*

*Nema sumnje: Krist je osno-
vao samo jednu Crkvu. I baš ta, i
samo ta, koju je On u početku o-
snovao, jedino je istinita! — A po-
čemu ćemo upoznati tu jedinu isti-
nitu Kristovu Crkvu? Katekizam
nam priprosto i jasno odgovara:
Prava Kristova Crkva je: jedna,
sveta, katolička i apostolska.*

*A sad nešto drugo. — Papa Pio
X je, jedom prilikom, naglasio
ovu duhovnu misao:*

*»Uvijek učimo da su
četiri oznake istinite Cr-
kve Isusa Krista, i da i-
ma te oznake samo ri-
mokatolička Crkva... A
li tima četirim oznaka-
ma treba nadodati i pe-
tu: — Proganjana!«*

*Uvijek je bila sudbina I-
stine: progonstvo. Nu za
nijednu se istinu ne može reći da je
bila tako dugo i krvavo proganja-
na kao katolička istina!*

*Zar je potrebno ići u prve vje-
kove kršćanstva, kad su Petru ot-
sjekli glavu i Andriju propeli na
križ? Kad su kršćani silazili u ta-
mu podzemnih katakomba? Kad su
njihove kosti hrskale u lavovskim
žvalama?*

*Ta sve to još i danas doživ-
ljavamo! Doživljavamo u vijeku
koji sa gnjušanjem govori o usta-
novi staropoganskog ropstva, koji
se naziva — valjda radi tog svo-
ga gnjušanja — naprednim i
slobodoumnim.*

*Koliko se već godina samo pi-
še o bespravnom položaju meksi-
čkih katolika! I još uvijek trpe pro-
gonstva prvih kršćanskih vjekova.
Naš besramni »slobodoumni« dva-
deseti vijek ne dopušta meksičkim
katolicima, da javno, u crkvama,*

Socijalni pogledi

Pravda i ljubav

Današnje društvo je kao teški bo-
lesnik. I tome bolesniku treba pomoći.
Ali kao što se uvijek događa, dolaze
zvani i nezvani liječnici. I čovjek pri-
prost radije povjeruje jednom nadri-
ječniku, nego da posluša pametni sa-
vjet razborita liječnika.

Njega boli prst, a taj mu čovjek
savjetuje da otsiječe ruku, i prst da
ga neće više boljeti. Razbio mu se pro-
zor na kući, a taj mu kaže neka sruši
cijelu kuću. Smiješno, zar ne?

A ipak ima ljudi, koji šire takve
prevratne misli, s nakanom da reformi-
raju naše društvo.

Ovaj socijalni nered je nastao ra-
di toga, jer se premalo gledalo na
pravdu. Prevladao je princip sile.
Svemoćni kapital nije gledao u radni-
ku čovjeka, osobu, nego oruđe pomoću
kojega će se što više obogatiti. Nije
se obazirao na to da i radnik ima
pravo da živi kako dolikuje čovjeku.

Da se ovo bijedno stanje popravi,
potrebno je da nas obasja sunce prav-
de. Načelo pravde nam nalaže da sva-
komu damo svoje. Pojedinci moraju
dati državi i što joj pripada, a država
pojedincima što je njihovo, isto tako
i pojedinac pojedincu ima dati što mu
pripada. To je zahtjev pravde! Dakle
onaj čovjek, koji nastoji dati
svakomu svoje ima tu stalnu volju,
taj ima krepost pravde, on je pra-
vedan.

Ali uvijek će biti nevolje na svije-
tu. Kad je pravda progovorila svo-
ju, onda mora nastupiti ljubav. — Lju-
bi bližnjega svoga kao samoga sebe!
— tako glasi zapovijed ljubavi.

Ako si dao svom bratu ono što si
mu dužan dati radi pravde, a
ipak je on u nevolji — tada neka pri-

skoči u pomoć ljubav. Sv. Toma Ak-
vinski kaže: „Može se dogoditi, da je
nekomu potrebna pomoć i u onim
stvarima u kojima mu nije nitko du-
žan;... zato da se ljudi međusobno
podupiru, potrebno je bilo još doda-
ti zapovijed međusobne ljubavi, po
kojoj jedan drugoga podupire i u
onim stvarima u kojima mu po prav-
dosti nije ništa dužan.“

Ali ne smije se previše isticati
ljubav na račun pravde, i nju stav-
ljati na prvo mjesto. Govore: kršćan-
stvo, koje je osnovano na zakonu lju-
bavi — sve će urediti. No, ti premalo
poznaju kršćanstvo, odnosno: pozna-
ju ga samo s jedne strane. Pravo krš-
ćanstvo ne naređuje samo ljubav nego
u prvom redu zahtijeva pravdu. Gdje
ne vlada pravda, gdje se ne
vrše njezini zakoni, tu i ljubav malo
pomaže. Onaj koji ističe da će se so-
cijalno pitanje riješiti samo s ljubav-
lju, ne govori dobro. Najprije pra-
vda, a nju neka prati posestrima
ljubav.

Kapitalizam baca od vremena do
vremena mrvice među gladne slojeve
samo zato, da pokrije dužnosti koje
zahtijeva pravda. Isto tako i dr-
žave koje su pod kapitalističkim up-
livom radije govore o brizi do siro-
maha, nego da pravednim zakonodav-
stvom odstrane uzroke, koji tolike slo-
jeve bacaju u najveću bijedu. Dobro i
hvalevrijedno je da se društvo brine
za siromahe, bogatašima da se name-
tnu izvanredni porezi — ali u prvom
redu treba štiti prava koja ima po-
jedinac.

Istom kad je pravda progovo-
rila svoju zadnju riječ, nastupa ljubav!
A. J.

Katoličke pobjede

POSTOJANI U VJERI

Kako katolička vjera stvara čvr-
ste značajevе, nepokolbive u svom u-

vjerenju, pokazuje nam i Meksiko, ze-
mlja progonestava, zatvaranja i ubija-
nja.

*mole, niti da primaju svete Sakra-
mente! Ne samo što im to ne do-
puštaju, nego silom hoće da njho-
vu djecu zaraze najstrašnijim otro-
vom — otrovom bezvjerja.*

*Ni Hitlerova Njemačka ne da
katolicima mira. Sve nade, koje
su se bile zadnje vrijeme pojavile
na njemačkom vjersko-kulturnom
obzorju, rasplinuše se. — Za volju
nekoj staropoganskog duha, koje-
ga neki nacional-socijalistički pr-
vaci žele uskrisiti među njemačkim
narodom, zabranjuje se katolička
štampa, raspuštaju se vjerska dru-
štva, zatvaraju se katolički vode,
a proti redovnicima i redovnicama
podizaju se bučni i zlonamjerni sud-
ski procesi.*

*A eto nam još i najnovijih
prizora iz bratoubilačke Španjol-*

*Progone ih i zlostavljaju, ali oni
ostaju čvrsti kao litice od kremen!
Neki američki novinar, pred neko
doba, povratio se iz Meksika i u jed-
nom listu ovako opisuje živu katoličku
svijest među meksičkim narodom:*

*Preko 30.000 žena i djevojaka o-
bavljaju službu katehista. Kako se ne
smiju pojavljivati u javnosti, tu svoju
tešku i opasnu službu obavljaju taj-
no u novim katakombama. U tim ka-
takombama, koje su danas prokopane
u raznim djelovima Meksika, katolici
se sastaju tajno, poučavaju se u nauči
vjere i primaju svete Sakramente. Po-
sebnom dozvolom sv. Oca donošu
svećenici tajno u privatne stanove ka-
tolika sv. Hostiju, pa ju stavljaju u
posebne tajne izdubine u zidovima, i
tako hiljade i hiljade katoličkih obite-
lji žive stalno u zajednici sa euhari-
stijskim Spasiteljem, koji im i daje tu
silnu snagu u čuvanju i ispovijedanju
vjere. —*

RIJETKA RIJETKOST

Kod starih Grka je šport bio sred-
stvo za uzgoj jakog i plemenitog du-
ha. Ali šport naših dana je daleko od
toga. Zato nas tim više mora obra-
čuvati svaka pojava duhovnosti kod
športista.

Američki rekorder, trkač Metcolfe,
na berlinskoj je olimpijadi postigao
jedno od prvih mjesta. On je sada ka-
tolik, ali nekada to nije bio. Kad su
novinari od njega tražili kakvu izjavu,
onda im nije govorio o športu nego
o duševnoj sreći, koju je našao
u katoličkoj vjeri. Rekao im je i ovo:
„Katolicizam mi je otvorio oči. Donio
mi je novo životno veselje, utjehu i
moć. U športu i učenju, u svojem
fizičkom i duševnom radu oslanjam
se na molitvu.“

Rijetko kada tako govori koji
športist, ali zato tim ljepše zvuči.

UČENI VJERUJU...

Dok mnogi nepismeni ili polu-
pismeni znadu katkada prezirno go-
voriti o vjeri i katoličkoj Crkvi, dotle mi
možemo, svako malo vrmeena, zabilje-
žiti obraćenja prvih učenjaka i knji-

*nje vjere i Crkve je već davno
predviđeno i prorečeno. Sam osni-
vač Crkve, Krist, to je predvidio,
i na to upozorio svoje vjerne.*

*Nije rečeno samo dvanaestori-
ci apostola: »Zaista, zaista vam
kažem, da ćete vi plakati i jaukati,
a svijet će se radovati...«; ne vri-
jedi samo za njih proroštvo: Pro-
goniće vas... pozivaće vas pred su-
dove radi imena mojega... zlostav-
ljaće vas i ubijati, misleći da do-
bro djelo čine... — Nama svima
je to rečeno! Za sve nas to vrijedi!*

*Što se bojite, malovjerni? Zar
nije nadodao »...ali će se vaša
žalost pretvoriti u radost«?*

*A ko konačno pobjeđuje, nje-
gova je pobjeda!*

Ig.

ževnika na katolicizam.

I nedavno su engleske novine javile, da je njihov učenjak i pisac J. Lewis May pristupio u katoličku Crkvu.

Lewis May je pripadao Oksfordskom pokretu. Taj pokret je nastao među inteligencijom u Engleskoj pred kojih 60 godina, a svrha mu je: proučavanje postanka i razvoja katoličke Crkve. Većina pripadnika toga pokreta konačno uviđa istinu i prihvaća katoličku vjeru. Pripadnik Oksfordskog pokreta je bio i čuveni engleski kulturni filozof Newman, koji je kasnije postao kardinal. A baš Newmanov štovatelj bio je Lewis May. I sada, eto, koraca po njegovoj stazi.

ZENSKO JUNASTVO

Svako junaštvo imponira, a osobito nas moraju zaciviti junačke ženske duše. I hvala Bogu da ima takvih duša.

— Na krajnjem sjeveru američkog kopna prostire se pokrajina Aljaska. To je pokrajina leda i vječnog snijega. Stanovnici Aljaskе nikada ne osjećaju ugodnost toplih sunčanih zraka. — Uza sve to, već od godine 1871, rade u Aljasci katolički misionari. I od 60.000 stanovnika 12 tisuća je već katolika.

Kao i u drugim misijskim zemljama, u Aljasci rade katoličke škole i utogojni zavodi. A te škole i zavode vode sestre misionarke. Ima ih 52. Tamo žive i nesebično rade, iako produ godine i godine da se ne sastanu s nijednim bijelim čovjekom, i da se ne ogriju na suncu, pod kojim je odraslo njihovo djetinjstvo i mladost.

FRAMASON — TREČOREDAC

Što su framasoni, to je već poznato i seljaku koji ne prati svjetske dogadaje, niti čita ikakve novine.

Uz ostale ciljeve: framasonska tajna družba ima u svom programu i ogorčenu borbu proti katoličkoj Crkvi i svim njezinim ustanovama.

I talijanski odvjetnik dr. Cesaro Testa bio je framason. Naravno, nije imao nikakve vjere, a uz to je kipio od mržnje, kad bi doznao za kakav uspjeh katoličkih boraca. Nu dr. C. Testa imao je brata liječnika koji je, na sreću, bio duboko vjeran i odao svojoj katoličkoj vjeri. I taj brat liječnik, kao iskreni vjernik, molio se za obraćenje brata odvjetnika. Njegove molitve nisu bile uzaludne!

Jednog dana došao je odvjetnik Testa na sjednicu svoje bivše braće framasona i svečano im izjavio da prekida s njima sve veze, jer je on upoznao istinu, koja nije na njihovoj strani.

Dr. Cesaro Testa i danas živi. Agilan je član Katoličke Akcije u svojoj domovini, a o vratu mu visi trećoredski škapular, jer je postao brat trećeg reda sv. Frane.

Podlistak

O kulturi i kulturnim spomenicima

Što je koji narod kulturniji, tim je i videniji u stranom svijetu. A kulturu sačinjavaju: Spomenici, zgrade, biblioteke, muzeji, galerije, škole, a najviše rekordi!

Svi se narodi — što je sasvim naravno — takmiče da podignu svoju kulturu. Dižu se „najveći i najteži“ spomenici na svijetu. Sve novine pišu o njima.

„Queen Mary“, novosagrađeni parobrod, odnio je rekord u brzini i tim pribavio slavu Englezima. Olimpijaca u Berlinu je pokazala koja je država najkulturnija. (Naša je ostala zadnja.) Neki avijatičari, kao cipli, skaču iz aeroplana i tako osvajaju slavne nazive atmosferskih orlova, skakača, letača, neustrašivih bića...

U jednu riječ: borba za višu kulturu.

Tako su neki Židovi u Rusiji dobili odlikovanje za varanje svjetskih idiota: „lentu počasnog bezbožnika“. (Zvučan naziv za kulturu dvadesetog vijeka, što ne, drugovi?)

Crveni milicioneri u Španiji prozvani su „heroji u borbi protiv mračnjaštva“... Ovo je svakako savremeno!

Nedjeljno evanđelje

s poukom

XX. nedjelja po Duhovima

EVANĐELJE SV. IVANA. 4, 46—53. U ono vrijeme bijaše neki kraljev čovjek, čiji je sin bolovao u Kafarnaumu. Čuvši ovaj, da Isus dolazi iz Judeje u Galileju, otide k njemu: i moljaše ga, da side, i ozdravi mu sina, jer je bio na umoru. A Isus mu reče: Ako ne vidite znamenja i čudesa, ne vjerujete. Reče mu kraljev čovjek: Gospode, sidi prije nego umre sin moj. Reče mu Isus: Podi, sin tvoj živi. Vjerova čovjek riječi, koju mu reče Isus, i pođe. A kad on već silazao, sretoše ga sluga, i javiše mu govoreći, da sin njegov živi. Pitaše ih dakle za uru, u koju mu bi lakše. I rekoše mu: Jučer o sedmoj uri pusti ga ognjica. Razumije tada otac, da je bila ona ura, u koju mu reče Isus: sin tvoj živi: i vjerova on i sav dom njegov.

POUKA:

„I vjerova čovjek riječi, koju mu reče Isus“. Sretan je takav čovjek! On traži od Isusa, da mu ozdravi sina. Traži čudo. Njegova je vjera tako jaka, da ni časa ne sumnja u uspjeh. Ova ga vjera vedri, daje mu života i snage; ona ga veseli i vesela goni dom svome, gdje će zastalno naći svoga sina zdrava i vesela.

To daje čovjeku vjera. Ali ne svakojaka vjera. Nego vjera u Isusa Krista. Ona vjera, koja se ne osniva na slijepome čuvstvu, na „ćakulama“ baka i bakica, nego vjera, koju nam, kao savremenim ljudima, nameće naš zdrav razum.

Ovaj kraljev čovjek nije vjerovao u Isusa zato, jer ga je na to gonio

obiteljski uzgoj. Ne! On je vjerovao zato, jer je vidio djelo Isusovo. Njegovu je vjeru mnogo vremena izgrađivao razum; on je, prije nego je povjerovao, ispitivao sve razloge, hoće li ili neće vjerovati; i on je u tim razlozima bio strog. Tek kada je sve izračunao i provjerio, kada je sva djela i riječi Isusove prosudio, tada je uzvjerovao. I u toj vjeri je ostao tvrd. Pun te vjere traži od Isusa i sama čudesa. I Isus mu ih čini. Čudesno ozdravlja njegova sina!

Poslije ovoga kraljeva čovjeka milijuni i milijuni su vjerovali u Isusa. Za Njega su i krv svoju davali; ginuli su, jer su znali: zašto i za koga ginu.

Ginuli su, jer su znali, da je Isus Istina; znali su, da izvan Njega nema na ovome svijetu sreće ni blagoslova. Vjerovali su, jer su znali za djela Isusova. Znali su, da je Isus rekao: „Ako ne vjerujete meni, vjerujte djelima mojim.“

Na ovaj riječi Isusovoj osniva se vjera svih onih milijuna kršćana. Djela Isusova, Njegova čudesa i uskrsnuće, zalag su vjere u Njega.

Danas je mnogi kršćanin, posebno mlaidić, često u unakrsnoj vatri od napadaja protiv vjere u Isusa. Čude se, da se i danlas može vjerovati: da je jedan čovjek i Bog, da je on Spasitelj svijeta, da nas u sv. Pričesti hrani svojim Tijelom... Ali mi katolici ipak sve to vjerujemo, ne zato, što nas je tako majka ili baka učila; ne zato, jer nam tako svećenici propovijedaju sa oltara, nego zato jer znamo za djela Isusova, koja nemože nitko učiniti osim Boga. Isus je mrtve uskrisivao; pa konačno je i sam uskrsnuo iz groba. A može li to učiniti itko drugi osim Boga!

Mi vjerujemo Isusu, jer znamo za Njegova djela!

Svoj k svome!

Jedina odlikovana tvornica voštanih svijea

ČULAR GRGO - ŠIBENIK

Diplomirani pčelar i voštarski majstor

Počasna diploma Ruma 1909. Sarajevo 1923.	Trgovina finog vrcanog meda sa vlastitog pčelinjaka	Počasna diploma i srebrna medalja Split 1925 Počasna diploma i zlatna medalja Dubrovnik 1926.
---	---	--

Izradba umjetnog saća sa najmodernijim spravama.

Izradba buketa i vijenaca od naravnog i umjetnog cvijeća. — Izradba solidna — Cijena umjerene.

NARODNA SKUPŠTINA otvoriće se u novoj zgradi, koja će se svečano blagosloviti 18. t. mj. Senat i Nar. Skupština sastaje se 19. t. mj., da zaključe staro zasjedanje, a 20. t. mj. počinje njihovo novo reovito zasjedanje.

NASA PRIVREDA I DEVALVACIJA LIRE. Uslijed devalvacije lire naši privrednici izgubiće oko 100 milijuna dinara, jer u Italiji imaju zamrznutih kredita u visini od 65 milijuna lira.

Po državi

RADOVI NA TURISTICKOM PUTU nastavljani su, jer je doznačen potreban kredit, i to na dijelu od Prosike do Biograda te od Vodica do Pirovca. Zaposleno je nekoliko stotina radnika.

IZGRADNJA ZAGORSKOGA VODOVODA. Započeti su radovi na planiranju terena za izgradnju Zagorskog vodovoda. Radovi se izvajaju u 3 dionice. Prva dionica ide od brda Midera, gdje će se izgraditi glavni rezervoar, do Perkovića, druga dionica gradi se u pravcu Drniša, a treća u pravcu željezničke stanice Unešić. Na ovim radovima zaposleno je više stotina radnika.

SPLITSKA BOLNICA ne prima više bolesnika, jer da su svi kreveti bolnice prepuni bolesnika. Više je bolesnika već odbijeno.

NOVI PAROBROD „OCEANIJE“. Naše parobrodarsko društvo „Oceanija“ nabavilo je novi parobrod, koji je dobio ime „Plavnik“. To je deseti parobrod ovoga društva. Ima 3.800 tona i uređaj za 50 putnika. Vršit će prugu Jadran — Sjeverna Afrika, Spanjolska, Marseille i natrag.

CARINARNICA I REDA U ZEMUNIKU odlukom ministarstva financija premještena je u Bibinje zadržavajući dosadašnji djelokrug rada.

OBUSTAVA RADA NA UNSKOJ PRUZI. Zbog hladnoće i nevremena privremeno je obustavljen rad na gradnji unske pruge.

OPĆINSKI IZBORI U VRBASKOJ BANOVINI izvršeni su 11. t. mj. Od 158 općina vladina JRZ dobila je 102 općine (64.6%), JNS 2 (1.3%), Hoderina Jug. Nar. Stranka 6 (3.8%), Udružena opozicija 28 (17.7%), SDK 1 (0.6%), zemljoradnici 4 (2.5%), neopredjeljeni 5 (3.2%), b. HSS 10 (6.3%), dok će se u jednoj općini izbori obaviti naknadno 18. t. m.

POBJEDA HSS U SAVSKOJ BANOVINI. 11. t. mj. obavljani su općinski izbori u daljnjih 10 općina savske banovine. U svima je b. HSS iznijela apsolutnu većinu.

DR. KOROSEC O HRVATSKOM PITANJU. Na sjednici banovinskog odbora JRZ u Ljubljani ministar dr. Korosec govorio je o budućim parlamentarnim izborima prema novom zakonu, koji uvodi neposredno i tajno glasanje. Još je kazao, da vlad. dra Stojadinovića imade čvrstu volju, da riješi t. zv. hrvatsko pitanje. Ovo pitanje postaje sad aktualno i nije isključeno da će poslije skupštinskih izbora doći do spora zuma između Zagreba i Beograda.

OPĆINSKI IZBORI U PRIMORSKOJ BANOVINI za svih 96 općina obavice se u nedjelju 15. studenoga, a u drinskoj banovini 8. studenoga.

VAŽNE IZJAVE HRVATSKIH ZA STUPNIKA. 11. t. mj. na hrvatskom zboru u Sarajevu među ostalim dr. Juraj Sute kazao je i ovo: „Ideja hrvatske političke borbe prodrila je svuda, gdje god žive Hrvati. Na osnovu svijesti, koja daje život snagu, naš pokret traži priznanje naše narodne individualnosti. To je uslov, od kojega nema odstupanja ni u kojem smjeru. To mora svatko da zna, tko vodi ovu z...

no! A tim veće poniženje doživjeli su oni koji brane Španiju od židovskih bratoubilačkih namjera!

Mislim da sad znate što je kultura!

Dakle, da još jednom ponovim: Kultura je borba naroda za zvučnim imenima i naslovima, borba pojedinaca da proslave zajednicu. (Nije to ona kultura iz prošlog ili pretpošlog stoljeća!)

Ali zašto da mi idemo tako daleko iza gora i dolina. Pometimo malo pred svojim vratima. Zar možda kod nas nema ničega čim bismo se mogli ponositi? O, ima i previše! Ne moramo izlaziti iz Šibenika, pa željeznicom u muzeje Splita, Zagreba, Ljubljane. To je jako daleko. A k tome je i zima nastupila. Ostanimo mi rade u Šibeniku! Tu nećemo platiti ulaznice, da se nagledamo modernih čuda. Za to su se pobrigali naši „socijalizirani“ drugovi!

Molim vas, podimo malo u šetnju. Putem ćemo razgovarati o sadašnjim svjetskim prilikama...

Evo, sada smo se uputili. Idemo na Subićevac. Vrijedno je, prijatelji, da se nadišemo malo zraka u borovoj šumi... Tamo piše: Ne vodi sobom životinje. No, niko se toga ne drži.

Stojmo! Eno klupe! Možemo malo sjesti. Umorili smo se od uspinjanja. Nu što to čitate? Srp i čekić je

to, drugovi! Tu su i „kulturne riječi i izrazi“... To će naša djeca pročitati, da i ona postanu „kulturna“.

Pomalo i nervozno idemo prema „Vidilici“.

Ja sam veseo što mogu svojim prijateljima pokazati „kulturu“. Pa baš zato ih i vodim da promotre „kulturne spomenike“ grada Šibenika... Na „Vidilici“ će biti sigurno oduševljeni! Pogled na Šibenik i filozofija nepriznatih „kulturnih filozofa“ sa „socijalnom dušom“ sigurno će ih oduševiti.

I pun ponosa, stao sam na „Vidilici“.

— Na mjestu smo. Eto tu, velim, pogledajte. Na ogradi... „Filozofski“ natpisi sa znakom srpa i čekića... Velim: — to je znak naprednog radništva. Oni su naš ponos, velim, ti naši proletari!

Oni pogledaše. Stadoše da čitaju, a lice im se zgrči i posivi.

Što im je sada? Zar im se zgrčilo lice od oduševljenja?

— Sramota!... Prostota!... Obořiše se prijatelji na mene. — Zar si nas zvao na šetnju, da nam to pokažeš? Fui!...

Ostao sam zapanjen. Pa ti ljudi nemaju ni pojma o „kulturi“. O „filozofiji“ današnjice. O metodama Kominterne i njenih agitatora. Pa mora da se mladež otruje, ako mislimo da napokon dođemo do diktature prole-

tarijata. A naša djeca moraju da budu „socijalizirana“ od „naprednih socijalnih radnika“. Tu je i sasvim dobra reklama slobodne ljubavi. Pa što m onda psuju?...

I bez riječi oprostaja moji prijatelji okrenuše i otidoše.

Ja sam ostao sam sa svojim mislima... Promišljam: kada budu došli stranci iz drugih kulturnih država na „Vidilicu“ i pitali za prevod onih „filozofskih“ izraza, pa kad im se tačno prevede, zar neće s oduševljenjem govoriti o kulturi našeg naroda... prozvaće nas najkulturnijim narodom na svijetu, koji se do vrhunca „socijalizirao“!

Šibenik je doista postigao rekord poiznjanju „kulturnih“ spomenika p klupama i ogradama javnog šibenskog parka Subićevca. SSSR, srp i čekić priljavštine. Zar to nije dokaz da nam moramo ići u Split, Zagreb ili Ljubljana da gledamo muzeje?... Što će nam tisućgodišnja kultura Hrvata? Što će nam vjera i moral predaka? Ta nam imamo kao uzor „naprednu“ Rusiju! Na koncu, nakon svih tih gorkih šala i crnih istina, evo i ozbiljnog u pita: Može li se iko plemeniti i pametan oduševljavati za „kulturu“, koj svoje najodlučivije pristalice i šritelje odlikuje „lentom počasnog bezbožnika“?

Samo imenom

nlju i tko govori u njeno ime. Narodno jedinstvo je fikcija, ako ne odgovara osjećajima narodne duše. Jezično jedinstvo nije dovoljno. Za to su najbolji dokaz Englezi. Amerikanci, koji imaju jedan jezik, a dva naroda, a dokaz su i Švajcarci, koji imaju 3 jezika, a jedan su narod." — stoga dana održan je veliki hrvatski zbor u Dubrovniku, na kojemu je bilo oko 20 hiljada učesnika. Kao izaslanik dra Mačka govorio je dr Bariša Smoljan, koji je među ostalim kazao i ovo: „Davna je istina, da se narodi ne stvaraju dekretima, već ih stvara samo Bog. I mi, koji se ovdje nalazimo 1400 godina nismo propali ni za velikih bura i oluja, a kamoli da nas ugrozi ovaj povjetarac. Postoji srpski, hrvatski i slovenački narod. Svaki sa svojom tradicijom, kulturom i narodnim osjećajima: To se dekretima ne može nivelirati. Hrvatsko pitanje ne može biti predmet političkoga natezanja. Ne bude li ono riješeno, kako to traži hrvatski narod, hrvatsko pitanje ostaje i dalje na dnevnom redu. Mi sporazum shvaćamo ozbiljno, ali bez sentimentalnosti, svjesni, da je hrvatski narod došao u ovu državu sa svojom tradicijom i kulturom. Vjerujemo, da ćemo ovu borbu dokončati na čast i slavu hrvatskog naroda. Na toj liniji ostajemo i živi natrag ne možemo.“

RASPUST SLOBODNIH MISLILACA U POLJSKOJ. Vlasti su donijele odluku, kojom se raspušta Društvo slobodnih mislilaca u Varšavi sa njegovih 20 podružnica i oko 20 hiljada članova.

AMERIČKA DJECA PROTI NEMORALU. U Americi udružila su se katolička djeca od 10 do 18 godina u „Križarski rat omladine za potpomaganje čiste književnosti.“ Udruženi su već 60 hiljada djece. Članovi su se obvezali, da ne će čitati nijedne knjige ni nijednoga časopisa, koji donose nemoralne stvari ili romane o zločinima; da ne će posjećivati nijedan nedostojni film niti slušati kakve nepristojne prenose na radiju; svim raspoloživim sredstvima će naprotiv podupirati katoličku štampu i katoličku književnost.

ERUŽA

U vrtu mojega srca raste jedan cvijetak osobitoga čara i ljepote. Taj cvijetak mi je mio i drag još iz djetinjstkih dana. A to nije niko drugi već crvena ruža — kraljica cvijeća!...

Crvena kao grmiz, mirisna poput najfinijeg parfema — mila i draga svakome.

Kad je veselo proljeće ulilo u svako biće okrepe i snage, počeo je taj dragi cvijetak pokazivati svoje nakte. Nijesam mu htio prekinuti nit života prije nego otvori i pokaže sve zlatne dove.

Svijetle sunčane zrake pretvarale su prašnike svežih cvjetova u zrnca zlata i bisera... I još je rastao.

Tek onda, kad je otkrio sve svoje riznice i blago, kad se je nauživao bijeloga dana i sunčanih zraka, vedre noći i blage rose, prišao sam bliže k njemu i rekao: „O dragi i mili cvijete, došao je čas, kad moram tvome zicu reći: Stoj!“

— Ali ne! Sto velim? Ti ćeš i unaprijed živjeti! Tvoja mila boja rešice oltar Marije — ruže nebeske — a tvoj miris napunjaće kuću Božju.

Zatim sam mahnuo nožem i on je bio presječen. Uz pjev moga srca i skladne milozvuke velike prirode odnio sam taj cvijet pred oltar Marijin.

Klečeći pred Njezinim oltarom ništa nijesam mogao izreći... Tek kada su mi tri, četiri vrele suze kanule niz

Ljudi se razlikuju na više načina. Razlikuju se po rasi, po narodnosti, po vjeri, po staležu... Razlikovanje po vjeri je između važnijih. I ljudi do njega drže, jer se svojom vjerom ponose.

Pa i mi se ponosimo svojom vjerom. A i čitav se naš narod ponosi svojom pradjedovskom vjerom; vjerom Branimira, Tomislava, Krešimira, Zrinskih i ostalih naših prvaka. A imamo i novi sveopće i prave Crkve, udovi otajstvenog tijela Kristovog, a ta vjera bila je ujedno i brižni zaštitnik, čuvar i temelj našeg narodnog opstanka i života.

Ljudi, koji se nazivaju katolicima, naći ćete po čitavom svijetu. I kad biste im rekli da nisu katolici, teško biste ih uvrijedili.

A sad dolazi ono najgore: mnogo njih, iako se ponosno priznaju simovima katoličke Crkve, ne žive po nauci i duhu Crkve. Kao da je katolicizam vjera riječi, a ne djela! — I baš radi ovakvog poimanja — bolje ne poimanja — kršćanske vjere, došli smo do ovakvog žalosnog stanja u svijetu. Ovakvima je vjera samo ukras! I samo radi ovakvih Crkva i vjera se kle-

veću. Njima: biti katolik i istodobno cruge izrabljivati — nije ništa strašno. Priznavati se katolikom, a obožavati Marksa i njegov materijalizam, klanjati se Lenjinu i Staljinu, to je za njih sasvim razumljivo. A tolikim majkama — nemajkama ubiti po nekoliko nevinih bića na najstrašnji način, nije ništa, grozno. Nu recite im da nisu dobre katolikinje, pa da vidiš!

Ko u Francuskoj i Španjolskoj sačinjava „Pučku frontu“? — Većim brojem katolici. I ti isti „katolici“ ruše crkve i oltare. A pred mjesec dana išli su u procesiji. I još su svijetle nosili! — Ta neki ministar-komunista avionom se vratio iz Madrida u Barcelonu, da može sa svojom bratovštinom svečano prisustvovati procesiji Velikog Petka. A danas? Danas je i previše žalostan prizor!

To su oni koji, zadržavši ime katoličko, žive poganski! A takvi su najgori. I najopasniji! To su ljudi koji će svojim imenom trgovati, i koji će vjeru, za najmanju korist, okrenuti kao kabanicu! To su Jude i obijeljeni grobovi!

Velika je stvar biti katolik, nu ne samo imenom!

Dis.

Socijalno zrnje

„BIO SAM KOMUNIST“

Nekada uvjereni komunista A. B. Liberov objavio je pod ovim naslovom brošuru, u Bruklinu, u kojoj objašnjava, na neobično uvjerljiv način, zašto je prestao biti komunist. U svojoj brošuri on se obraća svim američkim komunistima i objašnjava im kako su oni stalan predmet potsmjeha od strane sovjetskih komesara. U daljem svom izlaganju iznosi on pojedinačno i ove činjenice:

„Komunizam je ponizio rusku mladež.

Komunizam je ugušio sve slobode.

Komunizam je upropastio zanatstvo.

Komunizam je neprijatelj radnog naroda.

Komunizam je povećao broj radnih časova.

Komunizam je snizio nedjeljne načnice.

Komunizam je neprijatelj žena.

Komunizam je natjerao žene da rade po tvornicama.

Komunizam je prinudio djecu da rukuju strojevima.

Najsiromašniji narod na svijetu su Rusi — to je od njih učinio komunizam.

Nijedan stranac, koji je u posljednje vrijeme radio u Rusiji, nije ostao komunista.

Nijedan ruski radnik ili seljak

koji je pobjegao iz Rusije, nije ostao komunista.

Bio sam nekad komunist — nisam više komunist“.

KRIZ U KOLODVORSKOJ ČEKAO-NI

„Prije mnogo godina sagradili su Rusi u Mandžurskom lučkom gradu Harbinu kolodvor sa križem u čekaonici. Kada su Rusi Harbin prepustili Kinezima ostao je ovaj križ i dalje na svom mjestu. Nedavno zatražili su bezbožnici mandžurske vlasti da se ovaj križ odstrani. Glavar željezničke postaje nije htio udovoljiti bezbožnicima, jer je opazio da dnevno pred tim križem kleče muževi, žene i djeca i da se mole svome Bogu. Glavar željezničke postaje pogani pitao je te ljude šta nalaze u svojoj molitvi pred tim križem. Oni su mu odgovorili da im molitva pred tim križem daje jakosti i utjehe u njihovom životu. Nato je ovaj glavar pogani dao nalog da križ i made i dalje ostati u ovoj kolodvorskoj čekaonici.“ („Nedjelja“ br. 40)

UKIDANJE KOJE NISTA NE UKIDA

Jedna od teorijski najvažnijih reformi koje su prethodile novom ustavu u Rusiji, nesumnjivo je ukidanje Gepeu-a, političke policije.

To je bilo 10 srpnja 1934 godine. Od ovog događaja očekivalo se i ukidanje terora.

Ali se ova nada nije ostvarila: Umjesto Gepeu-a osnovan je „Narodni Komesarijat za unutrašnje poslove“ koji je imao jedno „Odjeljenje za državnu zaštitu“, a to odjeljenje je imalo tačno iste zadatke kao i Gepeu.

Na čelu ovog novog Komesarijata je postavljen Jagoda, koji je ranije bio šef Gepeu-a.

Nema dakle izgleda da će, uslijed pisanog uništenja Gepeu-a, ma šta biti promijenjeno u policijskim običajima, omiljenim u zemlji Sovjeta.

Zvanični vladin organ „Izvestija“ (27—XI—35) otvoreno priznaje da je novoosnovani Komesarijat u stvari samo produženje Gepeu-a, i nada se da će vršiti svoju dužnost upotrebljavajući iste načine. Naime, on izražava svoje zadovoljstvo povodom toga što se na čelu ovog Komesarijata nalaze „stari čekisti“ koje je školovao svirepi Dzeržinski i koji sjajno ispunjavaju svoj zadatak „kolovoda revolucije“.

Sto ćemo, kad svugdje ne može biti lijepo kao u Rusiji...

„OGROMNI REDOVI LJUDI“

Kako zvanični list „Izvestija“ od 11—VIII— o. g. (b. 186) javlja, u gradu Smolensku koji ima oko 100.000 stanovnika, vlada velika nestašica hljeba. „U prodaji hljeba“, piše ovaj list, „nastali su veliki zastoji, i zbog toga se više svuda pred prodavaonicama krunha ogromni redovi ljudi kako stoje i čekaju bezuspješno po više sati. Stanovnici Smolenska dobivaju dnevno 30 tona hljeba manje nego ranije.“

Po svijetu

36 MILIJUNSKIH GRADOVA, koji imaju više od milijun stanovnika, ima na svijetu. Najveći grad je New-York, pak redom Tokio, London, Berlin, Moskva, Chicago, Pariz, Osaka, Beč, Hamburg, Rim itd.

RADEK, jedan od komunističkih vođa, koji je uapšen još 18. IX, sada je u tamnici nenadno poludio. Strijeljan je vođa poljskih socijalista Dombški. Tako strahovlada u Rusiji postaje sve strašnija te proždribe i svoje oceve i djecu.

KOMUNISTIČKA PROPAGANDA. Na izložbi katoličke štampe u Vatikanu izloženi su upravo zaprepašujuć dokumenti o komunističkoj propagandi u Engleskoj, Francuskoj, Belgiji, Švajcarskoj, Sjedinjenim Državama Amerike, Španjolskoj, Kanadi, Meksiku, Argentini, Urugvaju i Australiji. Svi ti dokumenti svjedoče ne samo u opasnosti i bezobzirnosti te rušilačke propagande, već i o tome, da svom tom akcijom sistematski upravlja sama sovjetska vlada. To se napose vidi što se tiče Španjolske, gdje je sistematska i neumorna akcija Moskve počela još g. 1928. Prema tome nije čudo, što se napokon došlo do sadašnjega strašnog bratoubilačkog rata.

ITALIJA JE DEVALVIRALA LIRU i stabilizirala je na tečaju od 90 lira za 1 funtu i 19 lira za 1 dolar. Lira je uslijed toga naglo pala, pak se sada na mjenjačnicama može dobiti 40 do 42 lire za 100 dinara. Da povišica cijena u unutarnjosti Italije ne bi ugrozila sve koristi ovoga novog uredjenja talijanskog novca, određeno je, da se cijene nekih najvažnijih proizvoda potrebnih za život ni uz koju cijenu nesmiju povisiti. Još su carine na žitarice snižene od 75 na 47 za kvintal. Isto tako jako su snižene carine i na uvoz stoke, mesa, maslinovog ulja i jaja.

NOVA FORMACIJA FAŠISTIČKE MILICIJE izvršena je u Italiji. Fašistički bataljoni i za slučaj mobilizacije ostaju redirnuti i tako postaju sastavni dio jedne samostalne operativne vojske, dok je dosad svaki fašistički milicioner, koji je ujedno bio vojni obvezanik, u slučaju mobilizacije dolazio u svoju jedinicu u redovnoj vojsci. Formiran je 121 bataljon stalne fašističke milicije prvoga poziva sa isto tolikim brojem bataljona drugoga poziva, a grupisani su u 14 teritorijalnih komandi i 29 grupnih komandi.

DEVALVACIJA ČEHOSLOVAČKE KRUNE. Čehoslovački parlament i senat prihvatili su nacrt zakona o devalvaciji čehoslovačke krune za 13.3 do 18.7 posto.

BALKANIJADA U ATENI završena je. U ovogodišnjim balkanskim lakoatletičkim igrama prvo mjesto osvojila je Grčka, a Jugoslavija drugo.

DUG AMERIČKIH SJEDINJENIH DRŽAVA dostigao je 34 milijarde dolara.

KONGRES KATOLIČKIH NOVINARA održan je koncem prošloga mjeseca u Rimu. Na njemu je bilo zastupano 30 katoličkih narodnosti. Otvorio ga je Papin državnik kardinal Paccelli, koji je govorio francuski, španjolski, engleski, njemački i talijanski.

BIVŠI SVEUČILISNI PROFESOR Georges Renard zareden je za svećenika u Nancy-u u Francuskoj.

NAJVEĆE CRKVE NA SVIJETU. Najveća crkva na svijetu je crkva sv. Petra u Rimu, u kojoj mogu da stanu 54 hiljade ljudi. Zatim dolaze po redu: milanska stolna crkva (za 37 hiljada), sv. Pavla u Londonu (za 32 hiljade), katedrala u Kölnu (za 30 hiljada), stolna crkva u Bologni (za 25 hiljada) i t. d.

ITALIJI UKINUTA JE CARINA na svinjsku mast i slaninu.

SURADNJA REKSISTA I FLAMANACA U BELGIJI. Predstavnici stranke reksista i flamanskih nacionalista radi sličnosti programa svojih stranaka zaključili su suradnju u zajedničkim akcijama naročito protiv komunizma.

HITNO POJAČAVANJE TALIJANSKIH VOJNIH SNAGA na kopnu, u zraku i na moru zaključila je talijanska vlada na svojoj zadnjoj sjednici.

DVOBOJ U AUSTRIJANSKOJ VOJSKI, kao sredstvo za pranje časti, najstrože je zabranjen.

NOVU VLADU U MADŽARSKOJ sastavio je Darany bivši ministar poljoprivrede.

Naši dopisi

Soline (Dugi otok)

PROSLAVA KRIŽARSKOG DANA. — Prošlih dana mjeseca rujna održano je u Solinama križarsko slavlje. Toga su dana dohrlili Križari i Križarice, sa svojim du-

Mirko Validžić

hovnicima, iz Dragova i Velog Rata da zajedno sa svojom braćom i sestrama iz Solina proslave Krista u Euharistiji, zakumu mu se da će Mu vjerno služiti, za Njega živjeti i umrijeti. — Tu su Mu oni rekli: Tvoji smo i Tvoji ćemo ostati!

Tri dana prije je veleč. J. Arnerić, duhovnik solinskih Križara i Križarica, održao duhovne vježbe, koje su dobro uspjele. Na sam dan proslave održao je sv. Misu i propovijed o Euharistiji prof. bogoslovlja don Mate Garković.

U 15h počeli su stizavati gosti iz okolice. Došla su braća i sestre iz Dragova u potpunom broju i mali Križari iz Velog Rata sa svojim duhovnikom i brojnim prijateljima.

Poslije podnevno slavlje počelo je velikom povorkom. Povorka je pošla oko sela i slegla se pred mjesto pripremljeno za glavni dio slavlja.

Blagoslov zastava Križara i Križarica obavio je veleč. duhovnik J. Arnerić i održao lijepu propovijed. Goste je pozdravio pretsjednik solinskih Križara. G. Paško Uglešić iz Velog Rata govorio je o temi „Pape i Hrvati“. O „Križarstvu i duhovnoj obnovi Hrvata“ govorio je veleč. Oštrić Andrija. Kad je glavni dio proslave svršio, gosti su nas počeli ostavljati, a mi smo ih srdačno ispratili uz pozdrave i poklike. Na proslavi su se otpjevale križarska himna i Lijepa naša i poslani su pozdravi preuzv. Dr. Jeronimu Mileti i našem vođi dru Protulipcu. Naveče je bila iluminacija sela.

Da je proslava ovako lijepo uspjela zasluga je mladog i nadasve agilnog župnika veleč. Josipa Arnerića.

A. O. — Agronom

Čvrlijevo

POSVETA NOVE KAPELE. Nedavno, uprav godina dana, odlomak župe Čvrlijeva-Utore G. posvetili su novo groblje na mjestu zvano „karaula“. Nisu bili zadovoljni da ostanu samo na tome, nego su Preuzv. biskupa zamolili „da im dozvoli i kapelu. Tako je i bilo. Preuzvišeni udovolji želji njihovoj, a oni svim silama stavili se, da bar privremenu kapelu učine. Kad su to postigli, odrede, da je posvete u čast sv. Mihovila na 29. IX. Biskup daje dopust za blagoslov o. Božidaru Jelinčiću mjesnom župniku, koji je to i obavio uz prigodni govor. Prvi je sv. Misu odslužio agilni župnik, osobito na gospodarskom polju, o. Fr. Borčić i izrekao dirljivu propovijed. Bilo je i suza. Narod je najvećom pobjnjom pratio sv. obred i ostao cio dan veselo i radostan. Iako je bila kiša. Najviše za to ima zasluga Mate Baričević, koji je to i potakao.

I. G.

Križarske vijesti

NOVO KRIZARSKO BRATSTVO osnovano je u Krasic, okružje Senjsko.

TEČAJ U JELSI. Tečaj za otok Hvar u Jelsi bit će od 20—25. X. o. g. Na tečaju će se držati predavanja o radu Križara, a bit će i niz praktičkih uputa. Prijave se šalju na župni ured Jelsa.

ODRŽANE PRIREDBE. U nedjelju 11—X. održane su križarske priredbe u većem stilu u Varaždinu, gdje je sudjelovala križ. glazba, a govorili su dr Beluhan i dr Protulipac sa strane V. K. B.; u Otočcu, gdje je V. K. B. zastupao I. Mrakovčić, u Cazmi, gdje je V. K. B. zastupao I. Glovacki; u Podravskim Sesvetama, gdje je govorio dr Cjčak; u Miholjancu, gdje je govorio I. Tubaković; u Siraču, gdje je govorio D. Flajpan. Taj dan su bile i priredbe u Zagrebu K. B. Kačić, na kojoj je govorio A. Sendić i K. B. Grič, na kojoj je govorio prof. Šarić.

KRIZARSKI KALENDAR. Križarski kalendar izlazi oko 25. X. i već se sada upozoruju Križari, da ga nabave. Kalendar će biti vrlo zanimiv.

NAJAVLJENE PRIREDBE. U nedjelju 18. X. nema druge priredbe nego u Zagrebu i u Požezi. U Požezi je proslava križarskog dana i to popodne, a govorit će na njoj dr Beluhan i g. Majer Milutin. — U nedjelju 25. X. je priredba u Sarajevu, na koju ide dr. Protulipac, u Martinskoj Vesi, na kojoj govori S. Ramljak, u Remetama, Sargovcu, Rijeci.

SOCIJALNI DAN KRIZARSTVA. U godini 1937 imat će Križari svoj socijalni dan nešto ranije nego ove godine. Socijalni dan će početi na blagdan sv. Josipa 19. ožujka i držat će se prema prilikama mjesta kroz travanj i svibanj. Već sada se upozoruju društva na taj dan. Zajednica Seljačke Križarske omladine i Radničke križarske omladine dat će potanje upute o proslavi i organizaciji ovog dana.

Kalendar Listopad

N.	18	20 Ned. po Duh. sv. Luka
P.	19	Petar Alkantara, pr.
U.	20	Ivan Kancij, pr.
S.	21	Hilarion. — Ursula, dj. m.
Č.	22	Kordula, m.
P.	23	Ignacij, b.
S.	24	Rafael arkandeo

Sv. Luka

Četiri su čovjeka, koji su nam opisali život i nauk Isusa Krista, koji su nam predali blagu, veselu vijest — Evangelje. Treći među njima je sv. Luka.

U apostolsko doba je bio sv. Luka liječnik u Antiohiji. Oko 43 godine se obrati i pridruži sv. Pavlu apostolu. Postao mu je vjerni pratilac i pomagač. Na drugom putovanju god. 53 u gradu Troadi u Maloj Aziji, pridruži mu se, i dođoše u Filipe.

Kad je Pavao otputovao iz Filipa, ostavi tu Luku da upravlja novoosnovanim crkvama. Nekoliko godina kasnije krenuo je Pavao na treće svoje apostolsko putovanje i ponovo se svrati u Filipe. Sad mu se Luka pridruži i nikad ga više ne ostavi. Bio mu je vjeran na svim njegovim putovanjima, u svim nevoljama i mukama, u stradanju i progonstvu.

I doista, kad je Pavao bio zatvoren u Rimu, piše on Kološanima: „Po-

zaravlja vas Luka, liječnik ljubezni, i Dema“. A Filemonu piše: „Pozdravlja te Epafrā, koji je sa mnom sužanj u Kristu Isusu, Marko, Aristarko, Dema i Luka, pomagači moji.“

Kod sv. Pavla je Luka bio i u drugom sužanjstvu. Iz toga, naime, vremena potječe Pavlovo pismo učenu Timoteju, u kome mu javlja da su ga svi ostavili, a „Luka je sam kod mene.“

Za svoga prijatelja Teofila i druge koji su se obratili na kršćanstvo, napisao je Luka Evangelje i Djela Apostolska. U prvom knjizi opisuje život i djelovanje Spasitelja našega. Događaje je napisao po redu, kao što su mu apostoli kazali, koji su sve to vidjeli. U drugoj knjizi ne opisuje djela sviju apostola nego osobito Petra i Pavla.

Iza smrti sv. Pavla propovijedao je ime Isusovo po Italiji, Dalmaciji i Macedoniji, kako nam o tom govori stara crkvena predaja. O njegovoj smrti ništa ne znamo stalno.

Kasniji pisci spominju da se je sv. Luka bavio i slikarstvom, zato je on zaštitnik ne samo liječnika nego i slikara.

Slikari ga obično slikaju s volom, jer njegovo evangelje počinje žrtvom starca Zaharije.

Spomenuli smo prije da je on bio pomagač sv. Pavlu. I mi svi moramo biti pomagači u vinogradu Gospodnjem. Svećenik, župnik ne može svuda doprijeti, zato mu mi moramo biti ruka pomoćnica. Time ćemo se odazvati i glasu našeg sv. Oca Pape koji nas poziva na sudjelovanje u apostolatu Crkve, a to je Katolička Akcija.

Život Šibenika

ZALOBNO BOGOSLUŽJE ZA BLAGOPOK. KRALJA ALEKSANDRA I. Prošlog petka — 9 o. mj., na uspomenu druge godišnjice tragične smrti Nj. Veličanstva blagopok. Kralja Aleksandra I., bilo je u katedrali žalobno bogoslužje, kojemu su prisustvovali, uz ostali narod, prestavnici svih mjesnih vlasti.

UPOZORENJE SVIMA BRATSTVIMA SIBENSKOG OKRUŽJA. Pozivlju se sva Bratstva šibenske biskupije i našega dijela bivše zadarske nadbiskupije, da nam odmah jave, na koju adresu žele, da im redovito šaljem dopise. Naša adresa je: Dr. Ante Kreše Zorić, ravnatelj Bisk. sjemeništa — Šibenik. — Bog živi! — Odbor.

G. ANTE BRESKOVIC, pomoćnik u cipelarskoj trgovini „Peko“, premješten je u Dubrovnik, gdje će kao glavni poslovoda preuzeti novootvorenu filijalu firme „Peko“. — Žao nam je, da nas g. Brešković ostavlja, jer se u našem gradu uvijek isticao kao oduševljeni pristaša organizirane katoličke omladine, a u zadnje vrijeme bio je i potpretsjednik šibenskog Križarskog Okružja. — Na odlasku je, preko našeg lista, dao pozaraviti sve prijatelje i znance, koje pri odlasku nije stigao pozdraviti. — G. Breškoviću želimo mnogo sreće u novom radu.

MISIJSKA NEDJELJA. Ove nedjelje se, po čitavom katoličkom svijetu, slavi Misijska nedjelja, dan koji je posvećen promicanju i pomaganju katoličkih misija. Taj dan će se po crkvama skupljati milostinja za misije, a vjernicima se preporuča da što usrdnije mole za proširenje svete Kristove vjere, koja je od početka do danas napadana, a ipak, iz godine u godinu, stalno napreduje.

MILODARI UBOŠKOM DOMU U SIBENIKU ZA KOLOVOZ. — Da počaste uspomenu pk. Oršule Kuzmanić: Je-

re Matačić pk. Mate 20 dižara, Đino Strkalj-Milić 20, Sime Antić 30, Ivo Tarle 20, Amalija Lušić 20, Ante Blažević 20, Juraj Knežević 10, Stipe Šare 50. — Da počaste uspomenu pk. Beri Druđer: Marko Jakovljević 20, Ivo Tarle 20, Grgo Radić 20, Vice Bujas 10, Zvonimir Mirković 10, Ive Strkalj 10. — Da počaste uspomenu pk. Ane Matavulj: Braća Škarica pk. Dume 20, Sime Antić 50, Ungaro Josip 10, Obitelj Drage Perkočić 20, Grgo Maričić 30, Sime Kuvač 20, Slavomir Sinčić 20, Petar Vulinović 20, Mate Guloznić 20, Ante Fantulin 20, Obitelj Merlak pk. Ivana 30, Urlić Simun, sreski načelnik 20, Ruder Inchiostri 20, Jere Matačić i obitelj 20, Dr Kažimir Pasini 20, Pavao Goleš 30, Dr Juraj Jurin 20, Jerko B. Vičić 50, Marko Jakovljević 20, Stipe Šare 50, Krste Antunac 10, Obitelj Tambača pk. Jose 20, Dr Vjekoslav Rimondo 20, Obitelj Dr Ivčić 20, Marija ud. Gazzari 25, Mate Cukrov 30, Ive Strkalj 20, V. Mangini 100. — Da počasti uspomenu pk. Alfreda Nikolić: Sime Antić 100. — Da počasti uspomenu pk. Branka Mileta: Tona Matković 15. — Da počasti uspomenu pk. Dume Baljkas: Vice Montanari 15, Dr Marko Tarle 20. — Da počasti uspomenu pk. Ivana Novak: Đino Milić-Strkalj 20. — Harna Uprava blagodari!

U FOND NASEG LISTA darovali su: Da počasti uspomenu pk. don Mice Čurkovića: Don Frane Ivanković (Nunić) 50. — Da počasti uspomenu pk. Amelije Blažević: Don Petar Vlasanović (Prištošen) Din 10. — Uprava harno zahvaljuje.

VELČ. DON MARIJAN MILIN, prigodom imendana Preuzvišenog Apostolskog Administratora, poklonio je u fond Bisk. Dač. Sjemeništa 100 Din. — Uprava harno zahvaljuje.

Dobre knjige

ISTOCNA I ZAPADNA CRKVA U SADASNOSTI I PROŠLOSTI jest naslov brošure, u kojoj je odštampano predavanje prof. N. Matulića, održano u Splitu. Prikazan je jezgrovito raskol s analizom njegovih uzroka kao i njegove posljedice za kršćanstvo. Prikazane su i dogmatsko-disciplinske razlike objiju crkvi, te duh pravoslavlja. Brošura se može dobiti kod Hrvatske Knjižare u Splitu. — Cijena 2 Dinara.

„RUNOLIST“ KALENDAR ZA GOD. 1937. — S prvim se godištem (1936) moralo uredništvo „Runolista“ kao novajlija među tolikim našim uglednim kalendarima — istom predstaviti svojoj cij. čitalačkoj publici. To sada dobrim dijelom otpada, jer ga i onako pretnogli znadu i imadu.

(Palmotićeve 31)

STEFEK, Antuna iz Cakovca. Godinu je dana otkako se pojavila prva knjižica Antuna iz Cakovca. U ovo kratko vrijeme, gdje su se samo pokazale ove ukusne i poučno zabavne knjižice, svuda su ih primili velikim oduševljenjem. Najveći je dokaz ove obiljubljenosti da je knjižica Striček u jednom mjesecu doživjela II. izdanje. Poželjno bi bilo da se ove veselo-poučne knjižice prošire u svim krajevima naše domovine. Cijena pojedinoj knjižici 1 Din.

Da bi knjižice Antuna iz Cakovca mogle izlaziti redovito barem svaki drugi mjesec, kao što to mnogi žele, osnovali smo „Fond knjižice Antuna iz Cakovca“ te se ovime preporuča ta stvar dobrim i plemenitim srcima.

Adresa: Salezijanci, Zagreb — Vlaška ul. 38.

Što drugi pišu

SLOBODA — ALI SLOBODA SILE!

Sovjetski ustav ostavlja svim državljanima vjersku slobodu. Član 124 ustavnog projekta doslovno ponavlja isti član ranijeg ustava. Ali on ne dozvoljava vjersku propagandu, dok je protuvjerska propaganda dopuštena. Čak je i privatna vjerska nastava najstrožije zabranjena, i po zakonu se kažnjava.

Osim toga, jedno pravilo, koje, iako nije određeno zakonom, ostaje na snazi i upravlja čitavim životom cijele nacije: svaki onaj koji pripada nekoj vjerskoj zajednici, ili za koga se samo zna da pohađa crkvu, nema ni najmanjeg izgleda za uspjeh u bilo kojoj službi, pa bila ona politička, administrativna ili civilna. I, kako je cio ekonomski život zemlje Sovjeta pod državnom kontrolom, ovo pravilo stavlja vjernika pred odluku: ili da se odrekne vjere, ili da padne u najgoru bijedu. („Informacija“ — Beograd)

VELIKA MANIFESTACIJA

Volja portugalskog naroda da još jednom pokaže svijetu svoju čvrstu volju u borbi protiv komunizma, došla je do svog punog izraza na velikoj manifestaciji održanoj 29. prošlog mjeseca u Lisabonu. Na poticaj narodnih radničkih sindikata održana je ova velika manifestacija, na kojoj je učestvovalo više desetina hiljada ljudi iz svih društvenih slojeva, a naročito iz radničkih krugova. U svom govoru radnik pomorskog arsenala Gilberto Aroteja iznio je strahote koje podnosi radnik u Rusiji, i neizdržljivo stanje koje je sve teže i očajnije za sve narodne mase, a naročito za radnike i seljake.

Poslije govora pretstavnika svih prisutnih korporacija donesena je rezolucija, u kojoj se između ostaloga kaže, da će čitav portugalski narod i dalje voditi borbu protiv razornih elemenata, pod velikom nacionalnom zastavom, ali iza velike ideje bratstva među narodima radi općeg dobra i pobjede kulture u svijetu. („Informacija“)

SOVJETSKI UČITELJI BEZ STANOVA

Organ azovsko-crnorskog područja „Molot“ od 14. VIII. 1936 (Br. 4562) objavljuje slijedeći dopis vođe gradskog odjeljenja za narodnu nastavu pokrajinskog glavnog mjesta Krasnodar, N. Abalkina:

„U krasnodarskim školama kao i ranije stanuje 220 „stranih“ ljudi. Pri tome su postojeće školske prostorije do skrajnosti preopterećene. Uslijed oskudice u stanicama čitav niz razreda morao je biti smješten u učiteljskim sobama, trpezarijama i hodnicima. 20 učitelja neobično teško pate zbog nedostatka stanova. Na zauzimanje odjeljenja za narodnu nastavu, pretsjedništvo državnog Sovjeta donijelo je, doduše, izvjesne odluke o izdavanju stanova učiteljima, ali su ipak sve ove odluke ostale na papiru.“

To drugim riječima znači, da u školskim prostorijama u Krasnodaru stanuju sovjetski sinici, dok se školska djeca zbijena u uskim prostorijama i hodnicima „poučavaju“, a učitelji moraju u mizernim prostorijama i tzv. „komunalnim stanicama“, da stanuju zbijeno po pet do osam u jednoj sobi.

DIPLOMIRAO je prošlih dana na filozofskom fakultetu zagrebačkog sveučilišta odličnim uspjehom naš građanin g. Dane Crljen. — Neka primi i naše čestitke!